

Onze oproep aan de politiek,

In de gehele samenleving is veel gezondheidswinst te boeken. Gezondheid is de basis voor een duurzame, gezonde en welvarende samenleving waarin iedereen mee kan doen. Daarom moet 'gezond' de makkelijkste en aantrekkelijkste keuze zijn, terwijl we nu vaak worden verleid tot een ongezonde keuze.

Laten we dit samen veranderen, te beginnen bij de jeugd.

Om ieder kind in Nederland de kans te geven om gezond op te groeien is het essentieel dat:

- gezond leven voor onze kinderen zo makkelijk, aantrekkelijk en goedkoop mogelijk wordt gemaakt;
- we een gezonde en ondersteunende omgeving creëren, waarin onze kinderen niet worden verleid tot ongezond gedrag.

Zo kan de **Gezonde Generatie** opgroeien, met voldoende betaalbaar gezond eten en drinken, ruimte om dagelijks te bewegen, vrij van roken, nicotine, alcohol, ongezonde reclame, verslavende algoritmes en met minder ongezonde stress.

Door in te zetten op een **Gezonde Generatie** verbeteren we niet alleen de gezondheid van kinderen. We dragen ook bij aan het terugdringen van het aantal chronisch zieken, de betaalbaarheid en belastbaarheid van de zorg en we voorkomen veel maatschappelijk leed. Daarnaast helpen we sociaal economische gezondheidsverschillen verkleinen en kunnen we problemen op de arbeidsmarkt helpen oplossen. Onze economie is immers afhankelijk van gezonde Nederlanders.

Het realiseren van een goede mentale, fysieke en sociale gezondheid van onze jeugd is daarom één van de topprioriteiten voor een toekomstbestendig Nederland en een gezonde samenleving. Gezondheid hangt sterk samen met uitdagingen zoals verminderen van armoede en eenzaamheid, het tegengaan van klimaatverandering en goede huisvesting. Door deze thema's samen aan te pakken met integraal beleid, zorgen we voor een gezondere toekomst voor volgende generaties.

Hoe realiseren we dat?

1. Randvoorwaardelijke maatregelen die preventiebeleid effectiever maken;

- Neem structureel en meerjarig een preventiebudget van 2% op in de VWS begroting¹.
- Leg gezondheidsdoelen in de wet vast. Deze geven richting aan beleid en maken het mogelijk bij te sturen als doelen niet gehaald worden.
- Veranker gezondheid in alle beleidsdomeinen, zodat gezondheid wordt verbeterd doordat er bij beleidskeuzes altijd rekening wordt gehouden met volksgezondheid.
- Zet de beweging van zorg naar gezondheid door. Hierin is een belangrijke rol weggelegd voor onder meer preventie en leefstijl als onderdeel van de behandeling: leefstijlgeneeskunde.
- Beperk de manieren waarop bedrijven, met name industrieën van ongezonde producten en diensten, negatieve invloed op onze gezondheid uitoefenen². Dit doen ze via marketing, productontwerp, prijsstelling en beïnvloeding van beleid en wetenschappelijk onderzoek.
- Stel grenzen aan verdienmodellen die onze gezondheid schaden³.

2. Een omgeving waarin een gezonde en eerlijke keuze wordt gestimuleerd;

- Geef gemeenten de mogelijkheid om ongezonde aanbieders te weren, bijvoorbeeld rondom plekken waar veel kinderen komen (school, sport, recreatie). Dit geldt voor ongezonde voedselaanbieders, maar ook voor verkooppunten van tabak en alcohol.
- Faciliteer scholen om te werken aan de brede ontwikkeling en gezondheid van leerlingen middels het structureel verankeren van sociaal-emotionele vaardigheden in het curriculum. En maak hier voldoende financiële middelen voor beschikbaar.
- Zorg voor een gezond voedingsaanbod, zeker op plekken waar veel kinderen komen.
- Verhoog het verkoopandeel Schijf van Vijf producten in supermarkten, de belangrijkste plek waar voedselaankopen worden gedaan.
- Informeer Nederlanders over de gevolgen van ongezonde producten voor hun gezondheid en zorg dat dergelijke informatie voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk is. Verplicht

¹ Conform advisering van de [Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving](#)

² [World Health Organization](#) en [Commerciële determinanten van gezondheid](#)

³ [Stel als overheid grenzen aan verdienmodellen die de volksgezondheid schaden - ESB](#)

producenten daarom om een gezondheidswaarschuwing op alcoholhoudende producten te zetten.

- Zorg dat er meer mogelijkheden zijn om te bewegen op de kinderopvang en op school en dat de omgeving uitnodigt tot bewegen.

3. Maak gezond goedkoper en betaalbaarder, een van de meest effectieve manieren om mensen te helpen gezonder te leven;

- Stimuleer en faciliteer gezond. Dit kan door financiële barrières om meer te bewegen weg te nemen en door gezond voedsel (Schijf van Vijf) goedkoper te maken dan ongezonde producten.
- Ontmoedig ongezond. Dit kan door het invoeren van een verbruiksbelasting op vapes, een gedifferentieerde verbruiksbelasting op suikerhoudende dranken, accijnsverhogingen en wettelijke automatische inflatiecorrecties op de accijnzen op alcohol en tabak.

4. Bescherm kinderen tegen verleidingen en marketing voor ongezond;

- Verbied marketing die kinderen bereikt voor ongezond eten en drinken en andere schadelijke producten, zowel fysiek als online.
- Neem maatregelen om kinderen te beschermen tegen de schadelijke invloeden van social media, zoals verslavende algoritmes en online gokken.

We roepen u op om samen met ons, 23 samenwerkende gezondheidsfondsen en vele anderen werk te maken van de **Gezonde Generatie**. Bovenstaande maatregelen zijn essentieel. Voor nu en voor de toekomst. Want een gezond Nederland begint bij onze kinderen.

